

Rabi Abraham Zakuto's astronomiske Tabeller, ligesom Jacobstaven, der allerede dengang var kendt (beskrevet af Ben Gerzon 1420) ikke menes at have haft nogen Betydning, idet Astrolaben almindeligvis brugtes. Imidlertid vides det, at Behaim var Medlem af den berømte „Jonta dos Mathematicos“, en af Kong Jao II i 1484 nedsat Kommission af Sagkyndige til Undersøgelse af alle Spørgsmaal vedrørende Opdagelser af fremmede Lande. Maaske har Behaim haft Betydning som berejst Købmand, men sikkert ikke som Astronom eller Navigator.

Een Ting er i alt Fald givet, nemlig at det er Martin Behaim, der har fremstillet Globus'en i Nürnberg, og det maa Eftertiden være ham taknemlig for.

Carl V. Sølvér.

Tore Sund og Fridtjov Isachsen: Bosteder og arbejdssteder i Oslo. Udgivet af Oslo Kommune. 111 Sider. (16×24 cm). Oslo 1942.

Det Arbejde, som her offentliggøres, er udført med økonomisk Støtte af Oslo Kommune. Hovedformalet med Bogen er da ogsaa, som det siges i Forordet, at skaffe et Materiale til Veje, der kan blive til Nytte for det fremtidige Arbejde med Byens Regulering. Her er altsaa i høj Grad Tale om et Stykke praktisk anvendelig Bygeografi, og hele Bogen er et forbilledligt Eksempel paa Samarbejde og Vekselvirkning mellem de offentlige Instanser og den geografiske Videnskab.

Bogen falder i to Afsnit, Oslos bosteder og Oslos arbejdssteder. Hvor det har været muligt at skaffe Materiale, behandles baade Forholdene i 1910 og i 1936, hvorved naturligtvis Linierne for Udviklingen kan paapeges og følges. Med et overordentligt fint og detailleret Kortmateriale belyses de behandlede Forhold fra adskillige Sider, men Bogen har oprindelig været lagt endnu videre an, og kun Krigen og Besættelsen har hindret, at Forfatterne har kunnet udvide Arbejdet til at omfatte flere Sider af Byens Liv.

I det første Afsnit, der omhandler Oslos bosteder, gøres Rede for Folkemængdens Fordeling, Beboelsesforhold, Hoteller og Pensionater samt for Forholdet mellem Arbejdssted og Bolig. Den sidste Del af Bogen, om Oslos arbejdssteder, behandler Industri og Haandværk, Detailhandelen, Kontorer og endelig en Undersøgelse af Oslos Centrum. Forfatterne har haft et overordentlig stort og detailleret Materiale til Raadighed, og det maa siges, at de har forstaaet at udnytte det. Problemer som indenbys Befolkningsforskydninger, Bosteder og Veje til Arbejdet for Personalet ved større Virksomheder, de enkelte Industriegrenes Fordeling i Byen og mange andre

ligger fuldt belyst i Bogen. Kortmaterialet er her, som ofte ved geografiske Arbejder, Hovedsagen, men ogsaa Teksten er klar og udtømmende og indeholder et rigt Talmateriale til Belysning af de Forhold, der ikke er udtrykt kartografisk.

Det maa indvendes, at Bogen ved kun at omhandle Oslo Kommune ikke giver en Redegørelse for Forholdene i hele det geografiske Oslo-Område — mange af de behandlede Problemer vilde tegne sig endnu tydeligere, hvis Forstadsomraaderne var taget med — og selv om dette rimeligvis skyldes, at Oslo Kommune som omtalt selv er Part i Sagen, maa det hævdes, at ogsaa Oslo Kommune vilde have haft Interesse i en tilsvarende Undersøgelse af Forstæderne og af Vekselvirkningen mellem disse og selve Býkommunen.

„Bosteder og arbejdssteder i Oslo“ fortsætter den gode Tradition, der siden Slutningen af 1920'erne er skabt indenfor norsk Bygeografi. Det er i højeste Grad beundringsværdigt, at det midt under Krigen er lykkedes at skabe et saa lødigt Værk — vi er jo her i Danmark fuldt ud klar over de vanskelige Forhold, norsk Geografi har og har haft at arbejde under.

Vi maa konstatere, at mens Bygeografien i Danmark ført nu gør de første spæde Trin, er der i Norge især takket være Fridtjov Isachsens Indsats, skabt en fremragende Litteratur paa dette Felt. Og selv om norsk Bygeografi bærer et tydeligt Præg af svensk Paa-virkning, har den paa mange Felter udviklet sig selvstændigt og indtager en anerkendelsesværdig Stilling mellem de geografiske Discipliner.

Aage Aagesen.

Danmarks Kultur ved Aar 1940. Udgivet af Det Danske Selskab. (16×25 cm). 8 Bind. Det Danske Forlag. København 1941. Pris: Uindb. 80.00 Kr., indb. 128.00 Kr.

Under Redaktion af Rigsbibliotekar Svend Dahl har Det Danske Selskab i Aarene 1941—43 udgivet et stort Værk i 8 Bind, ialt 3120 Sider, med Titelen „Danmarks Kultur ved Aar 1940“, som er ret enestaaende i dansk Bogverden og forøvrigt ogsaa i den udenlandske, saavel i Henseende til Omfang som til Indhold og Tilrettelæggelse.

En kort Gennemgang af Hovedsafnittene vil belyse dette.

- Bind 1. Landet, Folket, Politiske Forhold og Forvaltning.
- Bind 2. Retsvæsenet, Forsvarsvæsenet, Samfundsforhold og Sundhedsvæsen.
- Bind 3. Social Forsorg, Finansielle Forhold, Tekniske Forhold I.
- Bind 4. Tekniske Forhold II, Erhvervene I.